

„Mír, zakázané slovo.“ Vučić zmrazil Evropu. Pak se přidal Zeman

- CZ24 News | 30. ledna 2023

ČESKO/SRBSKO: Prezident Miloš Zeman se dnes setkal v Bělehradě se svým srbským protějškem Aleksandarem Vučićem. Před vládní budovou Palác Srbsko ho srbský prezident přivítal s vojenskými poctami. Následovalo soukromé jednání hlav obou států i setkání národních delegací. Odpoledne pak bude v Bělehradě otevřen Český dům, o jehož zřízení se Zeman dlouhodobě zasazoval. Návštěva Bělehradu je předposlední zahraniční cestou Zemana v pozici českého prezidenta. Na poslední cestu pojede na Slovensko.

„Skoro třikrát se navýšila obchodní výměna mezi Českem a Srbskem. Třikrát narostla. Ne o tři procenta. A to svědčí o tom, že se nám přece jen povedlo něco udělat,“ zhodnotil na úvod brífinku spolupráci Vučić.

„Jsem obzvlášť rád, že jsem dnes mohl přivítat pana prezidenta Zemana. To, co on říkal před dvěma lety, a týká se Kosova a Metochije, co se týká našeho Srbska, to je nyní v srdcích všech našich občanů. A on se trochu s údivem na mě díval, když jsem mu řekl, že já asi neznám nikoho, žádného prezidenta v Evropě, ale nejenom v Evropě, i na jiných kontinentech, který je tak populární, jako pan prezident Zeman v Srbsku. To je kvůli tomu, že prezident České republiky projevil odvahu, jakou skoro nikdo jiný v Evropě neprojevil, i když z toho mohl mít jenom problémy a mohli kvůli tomu na něj útočit v českých médiích,“ sdělil Vučić.

„Jak jsem říkal, srbský národ na to nikdy nezapomene. Velice děkuji panu prezidentovi Zemanovi, velice děkuji i českému národu, který jej tenkrát volil,“ dodal Vučić.

„Je tady řada projektů, na kterých spolupracujeme s našimi českými přáteli a jsem na to pyšný, protože to byl nápad pana prezidenta Zemana a povedlo se nám těžkou prací překonat velký počet problémů. Dnes budete s námi, když budeme otevírat Český dům, takže se nám povedlo zajistit prostory, které byly velice populární ještě v 20. letech v Bělehradě,“ sdělil Vučić, jenž je pyšný na to, že se Zeman dnes účastní otevírání Českého domu.

„Slovo mír je ve světě skoro zakázané, všiml jste si? Ani missky už nesmějí říct, že jsou pro mír ve světě, už to nikdo nesmí ve světě říkat. Všichni můžou být jen pro to, aby se zvítězilo nad tou druhou stranou. A z té druhé strany, z které přicházíte, si už nikdo netroufne říct, že je pro mír. Byla španělská liga, na začátku španělské ligy byl transparent Peace – mír. Vy novináři, se v tom vyznáte – a na obrazovce bylo uvedeno, že hraje Barcelona proti někomu. A pod tím bylo slovo mír a nandali modro-žlutou vlajku. Mír se nesmí ani zmínit,“ sdělil Vučić, že Srbsko neprodává zbraně ani Ukrajině, ani Rusku, ale prodávají zbraně jinam.

„Vážený pane prezidente, milý Aleksandře, děkuji za slávu, kterou jste mě zcela nezaslouženě zahrnul. Při jednání našich delegací jsem se dokonce dozvěděl, že až umřu, v Bělehradě bude po mně pojmenována jedna ulice. Velice si toho vážím. Jsem hrdý na to, že mám na klopě nejvyšší srbský řád, pan prezident má řád Bílého lva. Probírali jsme jak bilaterální spolupráci a pan prezident už zmínil úspěšnou obchodní výměnu, tak spolupráci mezinárodní. Chtěl bych se k té mezinárodní spolupráci vrátit. Ano, před dvěma lety jsem řekl, že se omlouvám, že Česká republika, byť jako poslední stát NATO, souhlasila s přeletem letadel nad svým územím, a tedy s bombardováním Srbska a poprosil jsem za odpuštění,“ podotkl následně Zeman.

„Řekl jsem to úmyslně v Praze, protože kdybych to říkal tady v Bělehradě, tak by to mohlo působit poněkud podbízivě. Ale musím říct, že zcela výjimečně česká média ani čeští politici tento výrok nijak neatakovali. Pokud jde o mezinárodní otázky, vážím si, že Srbsko odsoudilo ruskou agresi na Ukrajině, protože nelze připustit, aby jakákoliv země bezdůvodně napadla svého souseda. Nedávno jsem měl videohovor s čínským prezidentem, rovněž jsem ocenil vyváženou pozici Číny v tomto konfliktu a řekl jsem, že Čína by mohla v tomto konfliktu sehrát určitou mírotvůrnou roli,“ dodal Zeman.

Do Srbska Zeman přiletěl v neděli odpoledne. Vučić mu v hlavním městě Srbska přichystal srdečné uvítání, když na něj s čestnou jednotkou čekal přímo na letišti. Cesta z letiště do hotelu, kde Zeman přespal, byla navíc lemována českými a srbskými vlajčkami. Podle českého velvyslance Tomáše Kuchty podobné přijetí Srbsko chystá jen pro návštěvy, kterým chce dát najevo, že si jich váží. Značný zájem o Zemana projevují i srbská média, podle zástupců české ambasády se jich na odpolední tiskovou konferenci akreditovalo asi 150.

Zeman si v Srbsku zajistil dobré jméno poté, co se opakovaně kriticky vyslovil vůči Kosovu, omluvil se také za alianční bombardování v roce 1999, které ale jako tehdejší premiér schválil. Při poslední návštěvě Srbska v roce 2019 také Vučićovi řekl, že má rád Srbsko, ale nemá rád Kosovo.

Kromě soukromého setkání prezidentů je v plánu i jednání národních delegací. Za Česko do Bělehradu přiletěl například místopředseda Sněmovny Jan Skopec (ODS) nebo Jaroslav Foldyna (SPD), člen meziparlamentní skupiny ČR-Srbsko.

Ještě před tiskovou konferencí oba prezidenti podepíší společné prohlášení, ve kterém Srbsko politicky potvrdí vůli darovat Česku budovu Českého domu. Objekt bude poté odpoledne slavnostně otevřen.

Stavbu Českého domu zaplatila ve dvacátých letech 20. století česká krajanská komunita, ale v 60. letech jej zkonfiskovala Jugoslávie. Vučić Zemanovi slíbil, že se zasadí o vyřešení majetkoprávních sporů. Srbsko následně investovalo do opravy domu a většinu budovy je nyní připraveno darovat České republice. Sídliť v něm bude organizace Česká centra i další české agentury a instituce, stejně jako krajanská komunita. Zeman v neděli novinářům připomněl historii Českého domu, kdy budovou prošlo na 2000 lidí prchajících před nacisty z počínajícího protektorátu.

S Vučićem se český prezident naposledy setkal loni v říjnu u příležitosti konání summitu Evropského politického společenství (EPC) na Pražském hradě. Mluvili tehdy například o migrační krizi a vysokém růstu počtu migrantů, kteří přes Českou republiku mířili z Turecka do Německa.

[ZDROJ](#)